

APOSTOLUL

CURIERUL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DIN BUCUREȘTI

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ

Redacția și Administrația la Arhiepiscopia Bucureștilor

Abonamentul pentru preoți, diaconi și instituții 100 lei pe an, pentru cântăreți și paracliseri 60 lei pe an

PARTEA OFICIALĂ

CIRCULARA

Către toate Oficiile protopopești și parohiale din Arhiepiscopia Bucureștilor

Pe temeiul Art. 22 din «Constituția Țării», a Art. 4 din «Noua lege de organizare bisericească», Biserica Noastră își conduce și regulează de aci înainte în mod autonom, adică prin organe proprii, afacerile sale.

Aceste organe trebuie deci pretutindenea să fie *alese și intrate în funcțiune*.
Disponem deci, ca Prea cucernicii Protopopi să se convingă,

1. Dacă în toate parohiile e ales Consiliul parohial și Epitropia parohială?
2. Dacă acestora li s'a predat de paroh și vechile epitropii, averea parohială și
3. Dacă aceste organe parohiale funcționează, conf. Art. 47 litera a.... p și Art. 55—58 din Statut?.

Unde ar observa o întrelăsare, imediat să iee dispoziții stricte pentru delăturarea ei și pentru intrarea în legalitate.

Organul neglijent trebuie chemat la oficiul protopopesesc și îndrumat serios cu punerea în vedere de *sanțiuni*.

Toate organele bisericești trebuie să *funcționeze normal*, altcum stagnează mersul bun al organismului întreg.

Despre cele constatate și îndeplinite P. C. Protopopi vor da referența până la 1 Decembrie a. c.

II.

Votându-se din partea Congresului Național Bisericesc «Regulamentul pentru administrarea averilor bisericești din parohii, eparhii», consiliile parohiale intră acum în deplin drept de a îngriji de averea parohiilor și de a pregăti toate proiectele pentru rezolvirea afacerilor economice, financiare, sub controlul și cu aprobarea Consiliului arhiepiscopesc și pe baza dispozițiilor din Statut și

Arhiepiscopul

din Regulamentul amintit mai sus. Și până când veți avea la îndemână acel regulament, dispunem:

1. Unde nu este *inventar* al întregii averi a parohiei, să fie imediat însărcinat parohul conducător al Oficiului parohial, ca împreună cu epitropii sau cu unul din ei, să-l compună în trei exemplare, împărțindu-l în capitule. Așa de exemplu:

A) Realități: biserica, veșminte sacre, vase sfinte, icoane, cărți rituale. Obiectele de valoare istorică-artistică se descriu amănunțit.

B) Case parohiale, edificii de închiriat, mori, etc.,

C) Pământuri: a) în folosința preotului, b) pământ pentru trebuințele bisericii, c) păduri, d) lacuri ș. a., indicându-se la toate întinderea lor.

D) Efecte și obligațiuni de Stat și private ș. a.

E) Bani în numerar. Banii se depun la o bancă cu livret pe numele parohiei proprietare.

F) Mobilier: strane, prapuri, etc.

G) Fonduri și fundațiuni indicându-se numele fundatorului, scopul ei, suma în numerar sau efecte. *)

Inventarul astfel compus se prezintă Consiliului parohial în ședință, unde se completează, și — constatându-se că este bun — se aprobă și se iscălește.

Spre a avea timp pentru compunerea inventarelor în parohiile cu avere mare și variată, nu fixăm termenul, însă în tot cazul așteptăm să se facă prețutindenea așa ca, adunarea ordinară parohială, când va examina gestiunea anului 1926, inventarul să poată fi încă examinat, conf. Art. 37 lit. i)

Pe urmă un exemplar se trimite pe calea oficiului protopopesc la Consiliul arhiepiscopesc.

P. C. Lor Protopopii vor da ordin ca să li se trimeată la timp ca astfel să le trimeată toate deodată din protopopiatul său Consiliului eparhiei.

2. Unde parohia are pământ în afară de celce compete preoților și personalului bisericesc, ori case de închiriat, etc., acolo Consiliul parohial la prima sa întrunire, trebuie să examineze, dacă pământul e arendat și dacă casele sunt închiriate cu licitație publică, sau pe altă cale legală, cu maximul de arendă sau chirie. Și — dacă — constată, că venitele sunt minimale și nu corespund prețurilor urcate de azi, să facă toți pașii pentru încetarea arenzii sau a chiriei și pentru arendarea din nou.

Dela 1 Ianuarie 1927 orice arendă sau închiriere nu are valoare, până când nu e înainte aprobată de Consiliul arhiepiscopesc conf. Art. 47 lit. i) din Statut și a Art. 2 din Regulamentul pentru administrarea averilor bisericești.

Se atrage atenția oficiilor protopopești și parohiale, că avem denunțuri de arendări și închirieri păgubitoare intereselor bisericii, uneori chiar frauduloase. Deaceia reamintim organelor parohiale, paroh, consiliu și epitropie, ca după regulament «pentru toate daunele cauzate prin administrarea necorectă,... întreagă responsabilitate *materială*, cade în sarcina organelor și corporațiunilor însărcinate cu administrarea».. (paragraful 2 și 17).

Prin urmare, cei incorecți vor avea să restituie din averea lor daunele,

*) *Fundațiunea* este o donațiune, făcută de un singur donator, care pentru un anumit scop destăinează o valoare. *Fond* este o sumă de bani, adunată prin colecție etc., pentru un scop anume determinat.

ce le va avea parohia de pe urma neglijenței sau încorectității în administrarea averii parohiale, eventual din lipsă de control etc., — În prima linie parohul să caute să se îngrijească de absoluta legalitate, corectitate și cinste în administrare.

3. Deasemenea trebuie să examineze Consiliul parohial în înțelegere cu preoții, dacă biserica este cu toate în ordine, de ex: reparată, curățată, prevăzută cu odăjdii pentru slujbe, cu icoane, cu acoperăminte curate, prezentabile și cu gust pe tetrapod, cărți rituale nu zdrențuite ci legate frumos, vase frumoase etc., și să caute mijloacele pentru repararea ori cumpărarea celor necesare încât sfânta biserică și cu toate ale ei să se prezinte în cele mai bune condițiuni. (Art. 47 lit. d. e. și f. din Statut.)

4. Multe parohii nu găsesc preot fiindcă n'au casă parohială, iar în alte parohii preoții o duc greu de tot din lipsă de casă parohială. Deaceia Consiliile parohiale, din bună vreme să caute mijloacele trebuitoare pentru a zidi, când vor avea fondurile adunate, case parohiale corespunzătoare. Unde mijloacele materiale au putut fi adunate, se face plan și deviz, care se supun examinării *Adunării parohiale* și apoi se trimet la Consiliul arhiepiscopesc spre definitivă aprobare.

5. Unde parohiile au venituri mai mari, Consiliul parohial e dator după (paragraful 47 lit. c.) din Statut, a dispune «Controlul casei și verificarea documentelor» spre a se convinge, dacă banii încasați se află de fapt în cassă și nu sunt folosiți pentru alte scopuri, cum se poate întâmpla din lipsă de control. Regulamentul dispune, ca cel puțin de două ori pe an, Consiliul să controleze cassa (paragraful 10).

6. Averea mișcătoare: Efecte, bani, documente, etc., se păstrează în o cassă de fier cu *trei chei sau lacăte*. Fiecare epitrop păstrează câte o cheie. Unde nu sunt trei epitropi, o cheie este la parohul respectiv (art. 15 lit. b. din Regulament). Astfel la valori și la bani pot să umble nu unul singur ci două sau trei persoane, cari se controlează reciproc.

III.

Tot în baza aceluiaș regulament pentru administrarea averilor bisericești, ne mai existând acum nici-o piedică, organele bisericești legale să iea în mână și să rezolve toate afacerile economice, financiare și gospodărești ale parohiilor și mănăstirilor.

Indatorăm deci Consiliul parohial, să examineze dacă epitropii poartă corect socotelile bisericești, controlând ca să aibă condică de venite și cheltueli (paragraful 57 lit. c) și să achite bani din cassa parohiei numai pe bază bugetului cu documente și chitanțe în regulă; iară la finea fiecărui an să încheie socotelile în regulă și cu toate documentele să le prezinte Consiliului parohial (art. 57 lit. e) care trebuie să «examineze întreaga gestiune financiară a parohiei».

Acestea trebuie să fie gata îndată după încheierea anului și în primele zile ale lunii Ianuarie să se prezinte Consiliului parohial, convocat de parohul locului. Consiliul examinând socotelile și documentele, le prezintă în luna Ianuarie «Adunării parohiale», care după (art. 37 lit. j) are a cerceta și aproba această gestiune anuală. Apoi socotelile cu documente, împreună cu extrasul

din procesul verbal referitor la această chestiune, se trimit dela parohii pe calea oficiului protopopesc până la 20 Februarie al fiecărui an Consiliului arhiepiscopesc, pentru control și descărcare.

Se înțelege că, având acum biserica a-și conduce și reglementa singură averea ei fără amestecul organelor Statului sau ale Comunei, se cere mai presus de toate o *gospodărie cinstită și corectă*, căci eventualele incorectități ori fraude făcute de organele bisericești ar fi o rușine nu numai pentru celce le-a comis ci pentru întreaga Biserică.

Deci absoluta corectitudine trebuie să pretindă toate organele bisericești dela ceice administrează averea bisericii, pe care trebuie s'o înmulțim, ca să avem mai multe mijloace pentru întărirea așezământului ei.

IV.

Noua lege bisericească a creat în fiecare parohie un mic parlament, «Adunarea parohială» căreia trebuie să i se prezinte de «Consiliul parohial» an de an un «Raport general» despre mersul tuturor afacerilor din parohie (paragraful 38 lit. a).

Acest raport se redactează de paroh, care îl prezintă mai întâiu Consiliului parohial, spre eventuală complectare, (paragraful 47 lit. m).

Indatorăm deci pe toți parohii, ca să-și adune datele necesare din parohie despre absolut tot ce privește biserica și pe credincioși, și pe baza acelor date să redacteze raportul anual, pe care are a-l ceti în Consiliul parohial, ce se va ține în Decembrie sau Ianuarie înainte de Adunarea parohială.

Raportul va cuprinde între altele :

1. Numărul familiilor,
2. Numărul sufletelor (bărbați, femei),
3. Numărul celor cari știu a scrie și ceti (bărbați, femei),
4. Numărul celor cari nu știu a scrie și ceti (bărbați, femei),
5. Câți sectanți sunt și ce fel? cu indicarea cauzelor din care au părăsit biserica?

6. Câți trăesc în concubinaj și de ce nu se cunună la biserică?

7. În ce stare e biserica ca clădire?

8. Ce trebuie făcut pentru eventuala reparare, pictare, înzestrare?

9. Cu cât s'au sporit în an credincioșii? Câte cununii? Câte nașteri? Câți morți? Sporul?

10. Merg copiii la școală regulat în comună, în oraș, la meserii?

Ce ar fi de făcut, ca meseriașii din sat să fie toți români?

11. Cum s'a sporit averea bisericii?

12. Ce donațiuni s'au făcut în pământ, vii, bucate, odăjdii, cărți, etc.?

13. Cercetează poporul biserica? De ce nu umblă prea mulți? Este cântăreț bun sau cor bisericesc, care să atragă poporul la biserică?

14. Aduc învățătorii școlarii la biserică, cum îndatorează porunca Ministerului de Instrucție și Legea învățământului primar și cântă cu ei Sf. Liturghie?

15. Câte predici a ținut în an preotul? Și în felul acesta mai departe, atingând tot ce poate stârni interesul poporului pentru biserică, indicând și un

fel de program pentru cele de făcut în anul viitor. Acest ordin se cetește în Consiliul parohial viitor, luându-se act cu proces verbal; iar protopopii controlează, dacă s'a îndeplinit cuprinsul lui.

V.

În baza aceluiaș Regulament pentru administrarea averilor bisericești, votat în Congresul Național Bisericesc întrunit în sesiune ordinară anul acesta, îndrumăm Onor. oficii parohiale din protopopiatul P. C. Voastre, ca să întocmească în trei exemplare bugetul parohiei și să le înainteze pe calea oficiului protopopesco respectiv, care le va trimite din toate comunele deodată până la data de 1 Octombrie a fiecărui an, Consiliului eparhial spre verificare.

Conf. Art. 48 din Statut, Consiliile parohiale se vor întruni negreșit în luna Septembrie spre a examina proiectul de buget și în aceeași lună, se va ține Adunarea parohială conf. art. 39. convocat cu 8 zile mai înainte pentru aprobare.

Proiectul de buget bisericesc îl stabilește parohul cu epitropii, îl pun spre deliberarea Consiliului parohial și-l semnează președintele cu secretarul, apoi se înaintează adunării parohiale convocată cu 8 zile mai înainte, care — votându-l — deasemenea îl subscrie președintele și secretarul adunării împreună cu doi bărbați de încredere, aleși de adunarea parohială înainte de a intra în deliberarea ordinei de zi.

Se înțelege dela sine că atât la Consiliul parohial cât și la Adunarea parohială se va încheia cuvenitul proces verbal, în registrul legat și destinat anume pentru acest scop.

Corectitatea oficială reclamă ca toți factorii de cădere din parohie să-și dea toată silința a îndeplini în termenele fixate cele dispuse de noi.

Pe anul 1927 se vor înainta bugetele alcătuite conform uzului din trecut, după putință trecându-se prin Consiliu și adunarea parohială, iar bisericile cu avere proprie vor îndeplini toate negreșit această formă legală.

Circulara aceasta se va ceti în proxima ședință a Consiliului parohial și se va lua cunoștință prin proces-verbal, iar protopopii să vegheze mereu, ca cele dispuse în ele să se îplinească, făcând toți pașii necesari în scopul acesta.

București, din ședința Consiliului arhiepiscopesc ținut în 4 Noembrie 1926.

Arhiepiscop și Mitropolit,

✠ **MIRON**

Cons. Referent,
protopop, **CONST. MOLDOVANU**

Nr. 5895 din 12 Noembrie 1926

C I R C U L A R I

Conferința protopopească din 28 Septembrie

Circulara Nr. 5613 din 3 Noiembrie 1926.

Prea Cucernice Părinte,

În urma discuțiilor dela conferința protopopească din 28 Septembrie a. c., s'au stabilit următoarele norme întru administrarea protopopiilor, pe care să le puneți în aplicare imediat ce primiți această circulară:

A. Disciplinare

În conformitate cu art. 79 din Statutul legii pentru organizare, în fiecare protopopiat să se înființeze câte o judecătorie pentru judecarea neînțelegerilor din parohii, cu competența stabilită de lege, statut și regulamentul de disciplină.

a) Această judecătorie va începe să funcționeze dela 1 Ianuarie 1927;

b) Pentru aceasta, PP. CC. Protopopi vor propune Sf. Arhiepiscopii câte trei preoți, spre a fi confirmați în funcțiunea de judecători, pe un period de 6 ani;

2. PP. CC. Protopopi să facă inspecții cât de dese și să controleze serios activitatea pastorală, culturală, economică și filantropică a preoților și cântăreților, încurajând și stimulând pe cei buni și harnici, și ținând într-o necurmată supraveghere pe cei îndărătnici, nepricepuți și inactivi.

a) Pentru cei din urmă să procedeze cu mijloace energice, dar blânde: cu persuasiunea, îndemnul, sfatul și dojana, nu cu pedeapsa.

B. Pastorale

1. Fiecare parohie se îndatorează, acuma din nou și pentru ultima dată, unde încă nu s'a introdus, și să activeze, acolo unde s'a introdus, *discul milelor*.

a) Toți preoții, fie parohi fie ajutători, vor depune cele mai mari silințe pentruca discul milelor să intre în deprinderea credincioșilor;

b) Reușita sau nereușita lui contează la calificarea activității preoților ca una din îndatoririle cele mai de seamă;

c) În privința întrebuirii produsului, se va proceda conform dispozițiilor anterioare.

C. Culturale

1. În urma modificării întinderii protopopiilor, să se înceapă o nouă organizare a Cercurilor pastorale, acolo unde se simte nevoie;

a) Ordinele și instrucțiunile anterioare să fie aplicate cu strictețe, iar preoții și cântăreții vor participa obligatoriu la cercuri;

b) Lipsa și desinteresarea de cercuri va conta la calificarea activității pastorale, și se va avea în vedere la răsplătiri sau recompense.

D. Economice

1. Să se înceapă imediat o campanie susținută puternic, de către PP. CC. Protopopi pentru:

a) Reparațiuni și construcțiuni de biserici;

b) Ținerea lor curată și bine îngrijite și înzestrarea lor cu cele trebuincioase;

c) Pentru construcții de case parohiale și

d) Pentru creierea „*Fondului parohial*”.

Pentru aceasta:

I.

La orice cerere de înființare de noi parohii, sau pentru înființarea de noi posturi de preoți ajutători, dacă parohia nouă ce se cere a se înființa, sau pentru noul post de preot ajutător, nu există biserică, casă parohială și nici pământ pentru preoți și cântăreți, să vă folosiți de o forțare și stăruință binevoitoare ca poporul să se îngrijească de acestea — dacă se poate — mai înainte de a căpăta aprobarea parohiei sau postului de preot ajutător. În tot cazul, unde mijloacele nu se găsesc curând, să se pună o condiție strictă atât preotului numit cât și poporului, a face cele cerute mai sus.

b) Asemenea se va proceda și cu orice parohie vacantă îndemnând poporul întâi să-și repare biserica și să facă casă parohială.

II.

În vederea construirii din nou, sau a reparațiilor de biserici și case parohiale, se stabilesc următoarele norme și directive de urmat:

1. Orice colectare de bani pentru biserică sau trebuințele ei, se va face totdeauna cu respectarea legilor, regulamentelor și dispozițiilor în vigoare;

2. Întotdeauna colecta se va face de către două, sau mai multe persoane, spre a se putea controla reciproc;

3. Colectatorii să fie obligați să dea socoteală de colecta făcută cât de des consiliului parohial. Consiliul parohial să dreseze procese verbale de dările de seamă ale colectatorilor. Aceste dări de seamă nu desărcă pe colectatori de obligația de

a da socoteală generală, la sfârșitul lucrărilor, pentru care s'a făcut colectă de întreaga lor gestiune.

4. La orice fel de lucrare, fie construcție din nou, fie reparațiune, se va avea în vedere:

a) Nu vor fi admiși să ia lucrarea decât numai persoanele de încredere și cu garanție reală;

b) Plata antreprenorilor de lucrări sau a lucrătorilor nu se va face decât pe măsura executării lucrării; niciodată în mod anticipat;

c) Unul sau mai mulți membri din Consiliul parohial, sau din comitetul de construcție, vor fi îndatorați cu supravegherea și controlarea executării lucrării, pe lângă persoanele tehnice ce eventual ar fi angajate;

d) La orice fel de lucrare să se rețină antreprenorilor 10% drept garanție. Această garanție nu se va elibera decât numai după recepția definitivă, recepție care se va face numai la un an după recepția provizorie, care se face la terminarea lucrării;

5. Toți antreprenorii și lucrătorii ce se vor dovedi necinstiți în executările de lucrări bisericești de orice fel, vor fi înlăturați pentru totdeauna de a mai participa la astfel de lucrări.

Pentru acestea:

a) Parohiile vor comunica numele unor astfel de persoane, arătând incorectitudinea de care s'au făcut vinovați, negreșit, Protopopului;

b) Protopopul va comunica Arhiepiscopiei, cerând excluderea lor dela lucrări bisericești;

c) Arhiepiscopia va comunica, circular, tuturor Protopopilor, excluderea;

d) Protopopiile vor comunica parohiilor, iar

e) La fiecare protopopie se va ține în evidență numele tuturor celor excluși, spre a-i avea în vedere la eventuale cereri de lucrări.

6. Nici un fel de lucrare nu începe:

a) Fără a avea adunați toți banii necesari;

b) Fără prealabilă aprobare din partea Arhiepiscopiei; lucrările mici de întreținere se pot executa, însă totdeauna se va încunoștiința organele superioare de ce lucrare se face.

7. La orice cerere de aprobare de lucrări să se observe cu strictețe normele prezente și dispozițiunile regulamentului pentru construcțiuni de biserici, etc.

8. Responsabilitatea nerespectării acestor dispozițiuni cade asupra consiliului parohial, care nu le-a observat, asupra parohilor și asupra protopopilor.

III.

În vederea realizării principiului din lege că Biserica se întreține în primul rând din venitul propriu, fiecare parohie, începând chiar de pe acum, să fie îndemnată a-și constitui fondul parohial.

Având în vedere că în tot locul se găsesc oameni interesați și rău intenționați, cari seduc poporul și-l împiedică a primi cu tot sufletul noua lege de organizare bisericească, spunându-le că de aci înainte Statul nu mai dă nimic pentru Biserică, ci totul are să plătească exclusiv poporul, să se procedeze cu cea mai mare prudență, pentru a nu se părea că forțăm lucrurile.

În tot cazul, vom privi ca cel mai mare merit al protopopului, care, prin mijloacele ce va găsi mai potrivite, fără a compromite principiul, va prezenta lista celor mai multe parohii din protopopiatul său, ce au înființat *fondul parohial*. Acest fond este inalienabil, depunându-se la o bancă, și se administrează de consiliul parohial, sub supravegherea și controlul Arhiepiscopiei.

Alimentarea lui se face din toate mijloacele și posibilitățile pe care parohia le poate avea la îndemână, fără a atinge alte fonduri. Procentele se vor adăuga la capital. Atunci când fondul parohial va fi destul de mare, ca din venitul lui să se poată întâmpina nevoile materiale ale bisericii și alte cerințe culturale, economice și filantropice, etc., vom da indicații la timp, cum să se întrebuințeze: Totul este ca acest fond să ia ființă în fiecare parohie.

Fondul milei, Cercurile pastorale, construcțiile și reparațiile de biserici și de case parohiale, cum și fondul parohial în măsura evoluției și experiențelor la care Arhiepiscopia a ajuns, pot fi un minimum de îndatoriri, alături de cele curat ierurgice, pe care le putem pretind dela fiecare preot! De aceea, împlinirea lor sau neîmplinirea lor, vor contribui în primul rând la calificarea activității preoților și a cântăreților și, oricâte ori unul dintre aceștia vor năzui la o recompensă, sau vor fi supuși disciplinei, împlinirea sau neîmplinirea lor va fi luată ca măsură de unitate pentru a fi răsplătiți, sau în caz de disciplină vor constitui, după împrejurări, circumstanțe agravante sau atenuante ale vinilor ce vor săvârși.

Arhiepiscop și Mitropolit,

MIRON

Cons. referent,
Pr. EUGEN BĂRBULESCU

Către Protopopi și Mănăstirile de călugări și de călugărițe.

Circulara Nr. 5150 din 1 Oct. 1926.

Sf. Sinod, cu adresa Nr. 390/926, Ne comunică cum că Onor. Minister de Războiu, cu adresa Nr. 4224/926, în urma constatărilor ce a făcut, a stabilit: *la oficierea slujbelor religioase pentru pomenirea eroilor și a celorlalte sărbători naționale, Biserica ortodoxă este aceea la care trebuie să se opteze serviciul religios*, indiferent de gradul ierarhic pe care-l are slujitorul; iar programul oficial, odată stabilit, trebuie respectat de toate confesiunile.

Aducându-vă acestea la cunoștință, veți lua măsurile cuvenite pentru aducerea la îndeplinire.

p. Arhiepiscop și Mitropolit,
† TITU S. TÂRGOVIȘTEANU

Cons. referent,
Pr. EUGEN BĂRBULESCU

Circulara Nr. 5252 din 6 Oct. 1926.

Prea Cuvioase(ă) Părinte (Maică),

Pentru cercetarea trecutului bisericii, căturării se îndreaptă totdeauna la hrisoavele vechi de prin mănăstiri, condicile în care se înseamnă zi de zi faptele mai însemnate petrecute, cărțile de ritual, etc.

După informațiunile primite însă am aflat că la unele mănăstiri nu se mai țin socoteala de aceasta, încât și acest izvor istoric de multe ori este închis. De aceia, poruncim:

1. Ca în fiecare mănăstire să se introducă, dacă nu este, o condică sinodic, în care, starețul ajutat de călugării mai pricepuți, să însemneze faptele mai principale petrecute, începând de ex. dela 1920 încoace.

2. Actele oficiale să se păstreze cu cea mai mare grijă la arhivă, așezate în ordinea primirii și cusute frumos. Mai ales actele cu privire la schimbarea stareților să nu dispară.

p. Arhiepiscop și Mitropolit,
† TITU S. TÂRGOVIȘTEANU

Cons. referent,
Pr. EUGEN BĂRBULESCU

Circulara Nr. 5286 din 9 Oct. 1926.

Prea Cucernice Părinte,

S'a retras *autorizația dată d-lui C. Zaharescu* de a picta biserici pentru motivul că nici odată nu a procedat legal, adică nu a așteptat mai întâi aprobarea Sf. Mitropolii și apoi să înceapă lucrările.

p. Arhiepiscop și Mitropolit,
† TITU S. TÂRGOVIȘTEANU

Cons. referent,
Pr. EUGEN BĂRBULESCU

Circulara Nr. 5372 din 18 Oct. 1926.

Prea Cuvioase Părinte,

P. S. Episcop al Râmnicului Noul Severin făcându-Ne cunoscut cu adresa Nr. 7788, a. c. că pentru atitudini incorecte a pedepsit pe *părintele Xenofon Grama* din schitul Strâmba, jud. Gorj, vi se pune în vedere a nu-l primi acolo, dacă eventual s'ar prezentă.

p. Arhiepiscop și Mitropolit,
† TITU S. TÂRGOVIȘTEANU

Cons. referent,
Pr. EUGEN BĂRBULESCU

Către toți protopopii și superiorii mănăstirilor de monahi și monahii din eparhia Sfintei Mitropolii a Ungro-Vlahiei

Circulara Nr. 5892 din 12 Noemvrie 1926.

Trimitem P. C. V. copie de pe adresa Onor. Minister al Cultelor cu Nr. 48002/926, relativ la înstreinarea sau pierderea obiectelor de valoare istorică și artistică de prin biserici și mănăstiri, și vă invităm să vă conformați în totul măsurilor de luat, indicate în adresă.

«Este știut că multe din obiectele vechi bisericesti de o mare valoare istorică și artistică au fost înstreinate sau schimbate din pricină că deținătorii sau custozii de drept ai acestor adevărate tezaururi nu au avut noțiunea valorii lor.

Spre a le pune la adăpost de o asemenea impietate și pentru ca cercetătorii istorici să le poată găsi oricând la locul lor, Vă rugăm să binevoiți a da ordine severe ca toate obiectele bisericesti vechi de orice natură să nu mai fie în nici un chip înstreinate, ci păstrate cu îngrijire.

Toți cei cari vor contraveni acestor dispoziții, în afară de răspunderea materială, vor fi urmăriți și pe cale penală în fața instanțelor judecătorești pentru înstreinare de bunuri publice.

Primiți, Vă rugăm, Înalt Prea Sfințite... etc.».

p. Arhiepiscop și Mitropolit,
† TITUS TÂRGOVIȘTEANU

Cons. referent,
Pr. EUGEN BĂRBULESCU

Indemn

Dela comitetul pentru ajutorarea sinistraților ni se trimite următoarea adresă, pe care o dăm spre atențiune preoților.

Sanctității Sale Patriarhului MIRON CRISTEA

Pentru ca opera de ajutorare a acestui Comitet, din care Sanctitatea Voastră face parte, să fie cât mai completă, este necesar să trezim în sufletul populațiunii acel sentiment de iubire al aproapelui.

În vederea atingerii acestui scop, rugăm respectuos pe Sanctitatea Voastră să dispună ca în predicile ce se țin în zilele de sărbătoare în biserici, să se amintească de sinistrelor ce s'au abătut asupra locuitorilor din 20 de județe (inundații și incendii catastrofale) și să se facă apel la caritatea lor.

Cum în fiecare județ este constituit un subcomitet pentru ajutorarea sinistraților, organele Bisericii creștine ortodoxe ar putea stabili cu acesta un plan de acțiune cu urmări cât mai fructuoase.

Rugăm pe Sanctitatea Voastră, să creadă în sentimentele noastre de credincioși devotați

Secretar General,
Cloilda GENERAL AVERESCU

Secretar,
Maior, STOIENESCU

Onor. Minister al Cultelor a dispus, punând în vedere d-lui I. Popa, de la Arad, conducătorul acestei asociațiuni, să nu mai întrebuințeze, ca sigiliu sau pe frontispiciul caselor de rugăciuni titlatura: „Comunitatea Bisericească Baptistă”, care poate să producă confuzie, ci să uzeze numai de titlatura „Asociațiunea religioasă baptistă”, conform dispozițiunilor din Decizia Ministerului Nr. 5734/1925.

Respectarea repausului duminical

Adresa Min. Muncii Nr. 18044-8 Oct. 1926

Înalt Prea Sfințite,

Răspunzând adresei No. 5118 din 28 Septembrie a. c. a I. P. S. V., avem onoare a vă aduce la cunoștință că Ministerul Muncii a luat dispozițiunile necesare pentru stricta aplicare a legii repausului Duminical, intervenind în acest sens atât către Ministerul de Interne cât și către prefecturile de județ, din întreaga țară prin adresele noastre Nr. 17021/926, și Nr. 17041/926 după care vă înaintăm copii.

Ministru, TRANCU IĂȘI

Director General, I. SETLACEC

Către Ministerul de Interne

Copie după Adresa Nr. 17021/926,

Domnule Ministru,

Revenind la adresele noastre No. 9895 din 3 Iunie a. c. și No. 11247 din 23 Iunie a. c. avem onoare a vă face cunoscut că asociațiile funcționarilor comerciali din diferite localități continuă să facă reclamațiuni Ministerului Muncii că patronii de magazine nu respectă legea repausului Duminical.

Această situație ne este confirmată și de inspectoratele noastre cari ne arată că abaterile dela lege sunt încurajate chiar de prefecturile de județe, după cum putem cita cazul prefecturei județului Roman, care, prin ordonanța Nr. 9049 din 10 a. c. fixează ora 20 pentru închiderea tuturor magazinelor în cursul săptămânei în loc de ora 19 după cum prevede decizia Nr. 18967 din 8 Iulie a. c. a Ministerului Muncii publicată în Monitorul Oficial Nr 152/926 și care prevede ora de închidere 20, numai pentru câteva categorii.

Față de cele arătate mai sus, cu onoare vă rugăm să binevoiți a da instrucțiuni organelor administrative din întreaga țară pentru stricta și întocmai aplicare a legii.

p. Ministru, ss G PLEȘOIANU

Director general, ss I. SETLACEC

p. conf. Ec. TEODORESCU

Către prefecturile județene

Copie după Adresa Nr. 17041/926

Domnule Prefect,

Prin adresa noastră Nr. 9840 din 2 Iunie a. c. v'am adus la cunoștință că ni se semnalează aproape zilnic nerespectarea legii repaosului duminical de către patroni.

Având în vedere că această situație de fapt trebuie să înceteze și că ministerul este term hotărât să ia toate măsurile pentru stricta aplicare a legii, cu onoare vă rugăm să bine voiți a dispune ca organele administrative din acel județ să ia cât mai neîntârziat măsuri în consecință, binevoind a cunoaște că în caz contrar vom fi siliți a aplica dispozițiunile art. 29 din legea menționată mai sus, care prevede următoarele:

«Oricare din persoanele indicate la art. 23 și 25 vor refuza, când li se va cere, să facă constatările contravențiunilor la prezenta lege sau să execute dispozițiile art. 23 și 28 se vor pedepsi cu 1000-3000 lei amendă și la caz de recidivă în cursul unui an, cu maximum acestei pedepse, pentru fiecare caz, deosebit de pedepsele disciplinare: se exclud circumstanțele atenuante, însă se aplică art. 28 c. p.

Aceiași pedeapsă li se va da în cazul când cu știință tolerează abaterile dela prezenta lege.

p. Ministru ss G. PLEȘOIANU
Director general ss I. SETLACEC
p. conf. Ec. TEODORESCU

Noile protopopiate

Copie după adresa Onor. Ministerul de Culte și Arte
Nr. 46.170, 1926.

Inalt Prea Sfințite,

Avem onoare a vă încunoștiința că prin Decizia noastră Nr. 170/926 Octombrie, am stabilit:

Minimul numărului de parohii necesare pentru înființarea și funcționarea unui protopopiat subvenționat de Stat, va fi de douăzeci și cinci.

Numai în cazuri excepționale și bine motivate, vom admite înființarea și funcționarea unui protopopiat cu douăzeci de parohii.

Dispoziția se va aplica cu începere dela 1 Ianuarie 1927.

Față cu acestea, vă rugăm să binevoiți a dispune să se ia măsurile cu cale.

Primiți vă rugăm, Inalt Prea Sfințite, asigurarea deosebitei Noastre considerațiuni.

Ministru (ss) V. GOLDIȘ.

Director G-ral, (ss) ST. BRĂDIȘTEANU

PAROHII VACANTE

Protopopia Plăzii de jos din Capitală

Concurs

Se publică concurs pentru ocuparea postului de preot paroh din parohia *Izvorul Nou*, în termen de 30 zile dela această publicațiune în Apostolul.

1. Parohia are 1000 de familii și peste 6000 suflete.

2. Biserica parohială este de zid în stare bunicică, și este întreținută de stat.

3. Mai este încă un preot ajutător cu care împarte veniturile.

A) *Beneficiu pentru preot.*

a) Primește salariu de 600 lei plus građațiile și accesoriile conform legii.

b) Venitul epitrahilului care se citrează la 4-5000 lei lunar.

c) Casă parohială nu are.

B) *Indatoriri.*

a) Cele cerute de legile bisericești și sf. canoane.

Cererile însoțite de acte și memoriile necesare (vezi regulamentul de numire al preoților publicat în „Apostolul“ Nr. 11/925) se înaintează oficiului protopopesic care cu raport amănunțit le trimite Arhiepiscopiei.

Protoiereu, Econ. TR VINTILESCU

Protopopia Circ. I-a Teleorman, T.-Măgurele

Concurs

Se publică concurs pentru ocuparea postului de preot ajutător din nou înființat, la parohia Râioasa, cu termen de 30 zile de la această publicație în Apostolul.

Parohia este compusă dintr'un singur sat având o populație de 600 capi de familie. Biserica deși relativ nouă, are nevoi de reparații.

Ca beneficii, preotul ajutător va primi salariul cuvenit unui preot cu seminarul gradul II, așa după cum s'a prevăzut în bugetul comunei.

Parohia are 17 pogoane teren de cultură. Casă parohială nu are.

Pământul bisericeii ca și venitul epitrahilului care se cotează la circa 7000 lei anual, se împarte cu preotul paroh.

Cererile însoțite de acte se înaintează oficiului protopopesc, care va proceda în conformitate cu regulamentul pentru ocuparea parohiilor.

Protopop, Icon. I. POPESCU

Protopopiatul Circ. III Alexandria-Teleorman

Concurs

Se publică concurs pentru ocuparea postului de preot paroh la Biserica «Adormirea Maicii Domnului» din Alexandria, cu termen de 30 zile dela această publicație în «Apostolul».

Parohia are 576 familii cu 2369 suflete. Biserica este făcută de zid, în stare bună.

Casă parohială nu are și nici pământ.

Preotul primește salariul conform gradului de studii plus 20% asupra salariului de bază drept chirie.

Venitul epitrahilului e socotit la 8000 lei anual. Cererile însoțite de actele cerute de regulament se vor trimite la cancelaria protopopiei în Alexandria.

Protopop, Pr. ȘTEFAN D. POPESCU

Protopopia Circ. II-a Breaza Jud. Prahova

1. Concurs

Se publică concurs pentru ocuparea postului de paroh la parohia de clasa I-a Măgureni, devenit vacant pe ziua de 1 Ianuarie 1927, prin dimisia preotului Alexandru Popescu, rămas ca preot ajutător.

Parohia are 3 biserici: parohiala și capela cimitirului în satul Măgureni și o filială în satul Cocorăști-Capri, și se compune din satele: Măgureni, Cocorăști-Capri și Pă-

roasa, cu o populație totală de circa 700 familii.

Beneficii:

1. Salariul conform gradului de studii.

2. Venitul epitrahilului cifrat la circa 12000 lei anual și folosința a $\frac{1}{2}$ din pământul bisericeii.

Parohia n'are casă parohială și este situată la 3 km. de stația Catina, de pe linia județeană Baicoi-Moreni.

Cererile se vor adresa Protopopiei, în conformitate cu regulamentul respectiv.

2. Concurs

Se publică din nou concurs pentru ocuparea parohiei *Sinaia*, devenită vacantă prin decesul preotului Gr. Teodorescu. Are 350 familii, fără biserică. Beneficiile constau din salariul gradului de studii și venitul epitrahilului, care se cifrează la circa 12000 lei anual. În parohie este un spital și un gimnaziu de băieți și fete. Casă parohială n'are.

Protopop, V. OPRÎȘ

Protopopia Plășii de jos din Capitală.

Concurs

Se publică concurs pentru ocuparea postului de preot ajutător la biserica Lucaci, cu termen de 30 zile dela această publicație în „Apostolul”.

1. Parohia are 100 familii și cam 350 suflete.

2. Biserica este de zid în stare bună; are avere proprie și este și subvenționată de stat.

3. Are preot paroh cu care împarte veniturile.

A) Beneficii pentru preot.

a) Primește salariu de 600 lei plus grațiile și accesoriile conform legii.

b) venitul epitrahilului care se cifrează ca la 2.000-3.000 lei lunar.

c) Are casă parohială.

B) Indatoriri.

Cele cerute de legile bisericești și sfintele canoane.

Cererile însoțite de acte și memoriile necesare (vezi regulamentul de numire al preoților publicat în „Apostolul” No. 11/925) se înaintează oficiului protopopesc, care cu raport amănunțit le trimete Arhiepiscopiei.

Protopop Econ. TR. VINTÎLESCU

PARTEA NEOFICIALA

Lucrarile celui de al II-lea Congres Național Bisericesc

În ziua de 14 Octombrie a. c. s'a întrunit, pentru prima dată, în sesiune ordinară, *Congresul Național Bisericesc*. Înainte de deschiderea Congresului, s'a oficiat de către P. S. Tit Simedrea, vicar arhiepiscopesc, înconjurat de mai mulți clerici, serviciul divin al sfintei Liturghii, la care au asistat membrii Congresului în frunte cu I. P. S. Patriarh. După rugăciunea de chemare a Sfântului Duh, membrii Congresului au trecut în sala de ședințe a Senatului. I. P. S. Patriarh deschide Congresul și dă cuvântul D-lui Ministru al Cultelor și Artelor, care a citit următorul Mesagiu Regal:

**PP. SS. Părinți,
Domnilor Membri !**

„Congresul Național Bisericesc, instituit prin legea de organizare a Bisericii Ortodoxe Române convocat fiind pe temeiul art. 10 și 12 din statutul acestei legi, în sesiune ordinară, în ziua de 14 Octombrie 1926.

EU declar deschisă această sesiune.

FERDINAND

*Dat în Iachțul Ștefau cel Mare,
la 11 Octombrie 1926.*

Cetirea Mesagiului Regal, viu aplaudat de întreaga asistență, e urmată de o cuvântare luminoasă asupra rosturilor înalte ale Congresului și plină de puternice simțiri creștinești a I. P. S. Patriarh, pe care cetitorul amator o poate găsi dată în întregime în coloanele prezentului *Apostol*. Apoi se dă cetire chestiunilor ce are de discutat și rezolvat congresul și anume: 1. Raportul Consiliului Central, 2. Raportul Eforiei, 3. Regulamentul intern al Congresului, 4. Regulamentul pentru administrarea averilor epitropești în parohii și eparhii, 5. Regulamentul pentru alegerea membrilor în Adunările Eparhiale, 6. Regulamentul pentru organizarea funcționării Eforiei, 7. Alegerea unui Consilier cleric și reprezentant în locul Pr. C. Popovici, demisionat, 8. Chestiunea mutării reședinței episcopale a Episcopiei Cetății-Albe-Ismail din Ismail la Cetatea-Albă, 9. Administrarea noilor biserici din Basarabia, 10. Demersurile pentru construirea catedralei „*Mântuirea Neamului*” din Capitală, 11. Salarizarea preoțimii ortodoxe din întreaga țară.

Diferitele comisii primesc spre studiere chesti-

unile de competență. I. P. S. Patriarh relevă pierderea a doi valoroși membri ai Congresului: G. Mârzescu și C. Cociaș, pentru cari se exprimă unanime regrete, prin ridicarea în picioare. După amiaza zilei de 14 Octombrie a fost rezervată studierii chestiunilor de către Comisiunile instituite în acest scop.

A doua ședință s'a ținut Vineri dim. 15 Oct.

Congresul primește propunerea Comisiunii bisericești de a se declara vacante locurile decedaților G. Mârzescu și C. Cociaș, pentru ca eparhiile respective să delege alți deputați. Apoi se ia în discuțiune Regulamentul intern al Congresului, prezentat de D-l Raportor R. Cădea. Regulamentul este votat pe articole și în întregime.

În ședința a doua, ținută în aceeași zi după amiezii, s'a discutat Proiectul de buget prezentat de Pr. Dănuș, în numele Comisiei financiare. Suma prevăzută de proiect se ridică la 724 milioane lei, repartizată astfel: 5 mil. personalul administrativ central, 373 mil. parohiile de stat, 83 mil. parohiile urbane, 5 mil. bisericile istorice, 26 mil. Controlul bisericesc, 57 mil. personalul Mitropoliilor și Episcopioilor, 52 mil. personalul Bisericilor române din străinătate, 109 mil. la material. În urma explicațiunilor date de D-l P. Gârboviceanu, Congresul votează bugetul și roagă Ministerul Cultelor să-l ia în bugetul statului.

Încă din ședința precedentă, I. P. S. Mitropolit Pimen al Moldovei a cerut Congresului să aprobe trecerea a trei deputați eparhiali dela Hotin la adunarea eparhială din Iași, întemeindu-și cererea pe faptul că circumscripțiile în care au fost aleși s'au alipit de județul Iași prin noua împărțire administrativă politică. Cererea I. P. S. Mitropolit Pimen a stârnit o vie discuțiune, la care au luat parte: P. S. Episcop Vartolomei, P. S. Episcop Ghenadie, I. P. S. Mitropolit Bălan, I. P. S. Patriarh, P. S. Arhiepiscop Tit Simedrea, D-l Iorga, D-l Gropșanu și D-l Ministru Goldiș. În concluzie, Congresul a decis ca fiecare Eparhie să-și păstreze granițele pe care le are stabilite prin lege.

Apoi s'a citit raportul privitor la zidirea catedralei Patriarhiei. În privința locului pe care va fi ridicată catedrala, s'au emis două păreri: 1. Să fie mutată piața Bibescu și acolo să se ridice și 2. să se zidească pe dealul Spirii (propunerea D-lui profesor Iorga). În privința mijloacelor finan-

ciare necesare, Congresul a admis să se lanseze liste de subscripție, iar pentru întocmirea planurilor să dea Guvernul 3 mii lei și alte 10 mil., pentru formarea fondului prim de începerea lucrărilor. În urmă Congresul a hotărât ca această chestiune să fie încredințată Consiliului Central.

Tot în această ședință s'a luat în discuțiune și chestiunea salarizării preoților, hotărându-se să se intervină la locul în drept pentru încadrarea preoților în gradele corespunzătoare titlului și rolului lor.

În ședința a patra, ținută Sâmbătă dim., s'a cetit raportul Consiliului Central și s'a hotărât să se facă demersurile cuvenite pentru dobândirea unui local, de care Consiliul Central are nevoie. S'a discutat și s'a votat pe articole Regulamentul Eforiei Centrale Bisericești. Fiind adusă în discuțiune și chestiunea înființării unei Facultăți de Teologie la Chișinău, Congresul își declină atribuțiunea de a discuta — fiind Sf. Sinod singurul în drept a se pronunța — dar, pentru că discuțiunea s'a deschis Congresul își exprimă dorința ca Facultatea să rămână a Chișinăului, iar la Iași să se înființeze alta.

În cea de a cincea și ultima ședință, ținută

Sâmbătă după amiazi, Congresul a hotărât să se intervină la Ministerul de Justiție pentru a reveni asupra dispozițiunii prin care magistrații sunt opriți de a fi membri în corporațiunile bisericești. Se votează pe articole regulamentul pentru administrarea averilor bisericești.

D-l Ministru al sănătății și ocrotirilor sociale Ioan Lupaș, propusese în ședința a doua ca mănăstirile de maici să fie transformate în școli de infirmiere și surori de caritate pentru a ușura sarcina medicilor. Congresul ia în discuțiune, în această ședință propunerea D-lui Ministru Lupaș și roagă pe P. P. S. S. Membrii ai Sfântului Sinod să caute modalitatea prin care s'ar putea realiza. Discuțiunea asupra regulamentul pentru alegerea membrilor în adunările eparhiale se amână pentru sesiunea viitoare.

Lucrările Congresului fiind terminate, I. P. S. Patriarh mulțumește membrilor pentru munca depusă și bunăvoința arătată, iar în numele Congresului D-l N. Iorga aduce elogii I. P. S. Patriarh pentru tactul și înțelepciunea cu care a condus lucrările Congresului.

CUVANTAREA

**Patriarhului MIRON la deschiderea celui de al II-lea congres național bisericesc,
14 Octombrie 1926.**

Mărit Congres!

Noua lege bisericească chiamă la conlucrarea cu ierarhia Bisericii și pe toți credincioșii ei mireni, în corporațiuni cu atribuții determinate de principiile, ce stau la temelia Bisericii răsăritene. Această colaborare e menită să producă o circulare mai simțită a sevei de viață în organismul întreg al Bisericii, — s'o învioreze, ca de fapt să devie o adevărată «*Biserică vie*» a lui Hristos, care să-și reverse influența educativă și de g-rală îndreptare asupra tuturor fiilor ei credincioși.

Dar această colaborare în chestii administrative bisericești, etc. nu este *scop*. Ea ne oferă numai mijloace și ocazii de-a apropia cât mai mult poporul de Biserică, de-al cointeresa, de-ai atrage atenția și ai îndrepta interesul față de Biserică, de instituțiunile ei și de marea ei chemare, de-ai deșteptă în suflet și un mai puternic simț de răspundere pentru soarta ei.

Scopul adevărat și final al Bisericii însă este a ne face toți mai buni pe urma îndemnurilor din învățăturile divine ale lui Hristos, având mereu în vedere deviza evanghelică: «Fiți desăvârșiți, precum și Tatăl vostru din ceruri desăvârșit este».

Dar, pașii tuturor se vor îndrepta spre căile, ce duc la această ideală țintă numai atunci, dacă toți cei chemați în consiliile și adunările bisericești, în momente de sufletească reculegere și meditație, își vor examina cu nepărtinire ei înșiși sufletul și conștiința, spre a constata, întrucât în viața lor particulară, familiară și obștească se călăuzesc de poruncile, pline de dreptate, de iertare, de iubire, de altruism, de cinste, de jertte pentru mântuirea altora și pentru binele obștesc, ale aceluia, care ni-a zis: «Eu sunt calea, adevărul și viața». Această autospovedanie de sigur va reasuma munca și faptele fiecăruia întru îndeplinirea poruncilor Bisericii în cercul vieții lor de până acum; și pe

mulți din cei indiferenți de cele bisericesti și pe cei răi îi va îndrepta pe calea binelui; iar pe cei buni îi va îndemna spre sporire în faptele bune și creștinești.

Odată cristalizată conștiința religioasă a tuturor acestor mii de fruntași prin duhul purificator al legii lui Hristos, această conștiință va intensifica interesul lor pentru Biserică, singura în stare a regenera viața noastră publică plină de superficialitate, de incorectități și nedreptăți, de necinste și abuzuri și de zilnice panamale mari și mici.

Generalizându-se tot mai mult acest interes, el va avea drept urmare firească crearea și sporirea mijloacelor pentru întărirea și înmulțirea așezămintelor creștinești și bisericesti, cari vor aprofunda tot mai bine viața evanghelică, vor crește un număr tot mai mare și mai bine pregătit de clerici și misionari în ogorul lui Hristos și propoveditori și cultivatori cu tot mai mult zel apostolic în via Domnului.

Prin această prismă—privind pe membrii adunărilor noastre eparhiale și ai congresului

național bisericesc—trebuie să credem c'a fost cu voia Celui-de-sus să intre în ele mulțime de fruntași, *cari au condus ieri cari conduc azi, și cari vor conduce mâine destinele țării și ale neamului.* Și avem nădejdea, că puternica forță morală, ce-a avut-o Biserica părinților noștri în viața obștească și de stat, va intra și prin conlucrarea lor; și altoiți în suflet cu dumnezeescul duh al Bisericii, căreia îi slujesc în aceste corporații—, vor duce și vor răspândi acest duh evanghelic și'n toate instituțiunile statului și vor stărui să fie călăuziți de el toți slujbașii statului; și atunci întreaga viață și activitatea noastră publică — cu variatele ei mișcări și manifestări—va trebui să devie mai bună, mai creștină, spre binele general al tuturor cetățenilor țării fără deosebire de clasă și ocupație.

În această nădejde—invoând binecuvântarea Domnului asupra lucrărilor acestei sesiuni ordinare—deschid congresul național bisericesc.

CUVANTAREA

Patriarhului Miron dela adunarea generală a „Asociației Cercurilor de gospodine“ din 29 Sept. 1926.

Onorată Adunare Generală,

Nimic mai vrednic de laudă, decât când o mână de oameni—fie bărbați fie femei—se asociază în scopul superior de a promova un interes obștesc, sau — vorbind creștinește — în scopul de a ajuta într'un chip oarecare pe de-aproapele strimtorat.

Țara și orașele ei număra mulțime de asemenea însoțiri cu scopuri ideale, pornite din inițiativa particulară a unor alese suflete creștine și române. În deosebi capitala, — unde nepăsarea de cele ideale are un număr mai mare de aderenți, unde vânarea după continue plăceri trecătoare e nesățioasă, unde pofta de înfrumusețare individuală cu podoabe exterioare a unei singure femei trece peste posibilitatea de câștig cinstit celor 10 bărbați, unde spiritul de jertfe umanitare și culturale pentru sute de asemenea motive este mult stingherit în

avântul său creștinesc și patriotic, stârnit de sufletul unor idealști: capitala aceasta are un număr atât de respectabil de frumoase inițiative și nobile preocupări, încât cu respect și stimă trebuie să te închini în fața celor ce le practică.

Femeile din clasele de sus — în frunte cu Măjestatea Sa Regina ori alți augusti membri ai iubitei noastre Familii Regale—ocupă loc de onoare, ba chiar merg în fruntea acestor mișcări ale «millei creștinești», poreclite azi cu numirea internațională de «asistență socială».

«Asociația Cercurilor de gospodine» este una din cele dintâi și cu activitate mai rodnică, grație înțelepciunii doamnei Simona Lahovari, președinta activă a ei, și priceperii și hărniciei d-nei Valentina Focșa, secretara generală, și tuturor preavrednicelor doamne din comitetul central și din cele regionale; și mai presus de toate grație

Înaltei protecțiuni a Majestății Sale Reginei, care pentru toate mișcările de milă creștinească și de ajutorare a deaproapelui este aceea ce-i soarele și căldura lui binefăcătoare pentru pământul productiv, dela care atâția așteaptă bunătățile lui. Sub protecția Majestății Sale și în apropierea inimii sale, care bate cu căldură pentru toate nevoile poporului, și sub aripile ei ocrotitoare, toate inițiativele nobile prind rădăcini, se dezvoltă favorabil și produc roade de mângâiere, de alinare a suferințelor și de împuținare a multiplelor nevoi.

Din rapoartele, ce vi se vor prezenta despre activitatea Asociațiunii noastre, veți afla cum :

- a) Cele 15 dispensare de copii sugaci cu peste 100.000 vizite anuale, apoi ;
- b) Grădinele de copii ;
- c) Lucrările de sericicultură ;
- d) Munca în mai multe ramuri de industrie casnică ;
- e) Inițierea de biblioteci ;
- f) Tendința de îmbunătățire a hranei și alimentației la sate ; rafinăria nobilă de a găsi mijloace materiale pentru a acoperi cheltuelile asociației, și multe altele din pre-ocupațiunile cercurilor de gospodine, — re-

varsă binefacerile muncii lor asupra unui număr însemnat de fii nevoiași ai neamului.

Și am convingerea, că cele constatate...

1. Unora din D-Voastră le vor oferi răsplata acelei mulțumiri sutlețești, ce isvorăște în sutlețele alese din succesele binelui săvârșit,

2. Pe altele le va încuraja și înțeți la muncă nouă pentru viitor și la desconsiderarea greutăților, ce se pun în cale,

3. Iar pe alții îi va mângâia, că jertfele făcute pentru această instituție au fost bine întrebuințate, și vor spori numărul celor gata a sprijini efectiv scopurile societății noastre.

Nevoile neamului sunt așa de multe și variate, încât ceea ce fac inițiativele laudabile ale multora sunt abia *un picur de rouă* într'o mare de mizerii și suferinți.

Dorim deci, ca între membrii și sprijinitorii morali și materiali ai cercurilor de gospodine să intre cât de mulți, ca frumosul avânt luat de acest așezământ să nu se piardă, ci să crească și să adie cu binefacerile sale cercuri tot mai largi.

Cu aceste nădejdi deschid adunarea generală.

CUVANTAREA PATRIARHULUI

dela sfințirea fundamentului pentru „Palatul Ligii Culturale“, 8 Noembrie 1926

*Alteță Regală,
Domnule Președinte,
Doamnelor și Domnilor,*

*In viață e greu să se realizeze o idee, oricât de firească și măreață ar fi, și să dăinuiască înfăptuirea ei, — dacă nu sunt date condițiile de existență. Existența acestor condiții este ceea ce numește sf. Scriptură: **Plinirea vremii.***

Unirea noastră politică era cu neputință, fără ca românii din afară de hotarele României vechi să aibă : nu numai instinctul vag de aparținere la aceeași rasă, ci o conștiință națională trează și clară, din care mereu să izbucnească nemulțumirea cu situația lor politică și să se nască tendința tănuită, ori mai mult sau mai puțin mărturisită — spre unirea națională cu patria mamă. Instinctul de rasă îl aveau românii subjugați, dar la prefacerea lui în conștiință națională tot mai puternică a contribuit mult : „Liga

pentru unitatea culturală a tuturor românilor“. Erau modeste mijloacele, de cari dispunea mai ales la început ; dar în condiții prielnice — e de ajuns un chibrit disparent de mic, ca totuși să se aprindă din el o mare vâlvătaie.

Meritele Ligii culminează în munca ei stăruitoare de-a însufleși lumea și mai ales tineretul vechiului regat pentru orice jertfe în scopul unirii tuturor românilor. Intelectuali și meșteșugari, țărani și târgoveți, școala și armata, mereu însufleșiți de scriitori conștienți, ardeau de un neastâmpăr sacru, care în timpul războiului pe mulți i-a făcut să moară pe buze cu ultimul cuvânt : „Alba Iulia“. Focul dragostei de frați s'a încins în toată țara ; și toți simțiau cu poetul, cum

„Sufletul aprinsu-li-s'a.

„Și nu-l chip de vr'o răcoare

„Pân 'la Tisa, pân 'la Tisa !“

Din mulțimea frunțașilor dela Ligă, cari prin scrieri literare și propaganda personală au muncit în această direcție, se ridică ca un uriaș: profesorul Iorga, carele și în cele mai răslefe cătune și ascunse văi ale provinciilor alipite a așezat în frământările lor politice aluatul dospitor al unirii naționale.

El singur a lucrat cât o ligă întreagă.

Rezultatul e cunoscut. Nistrul și Tisa străjuesc hotarele patriei întregite.

Dar munca nu s'a isprăvit. Români mai răsar mereu și din părți, unde numai etnografii bănuiau, ori știau câte ceva de existența lor.

Spre desăvârșirea unității sufletești a românilor din patrie și spre cultivarea sufletească a românilor în afară de hotarele ei, trebuie să se îndrepteze munca din viitor a Ligii, ca românii cei mai răslefi și îndepărtați, — rămânând cetățeni loiali ai patriei lor, — să trăiască aceeași viață culturală cu tulpina rasei lor. Viitorul va arăta, ce pionieri ai culturii românești pot ieși din sânul lor.

Cu aceste nădejdi am sfințit această temelie, binecuvântând-o, ca palatul ce se ridică pe ea, să fie și să rămâie Casa Românilor de pretutindeni. Amin.

CUVÂNTAREA

Patriarhului MIRON la groapa marelui savant și distinsului său amic Dr. Victor Babeș, 23 Octombrie 1925

Jalnici ascultători,

Când stau, ca patriarh creștin, în fața sicriului cu osemintele savantului Dr. Victor Babeș, mi se pare că stau față'n față două lumi deosebite. Una e lumea credinței și alta e lumea științei.

Mulți semidocți cred, că știința nu se poate împăca cu credința, și totuși marii savanți ai lumii, în frământările lor obositoare și istovitoare de trup și judecată, au poposit adeseori pe piatra de hotar dintre aceste două lumi, căutând în lumea credinței liniștirea sbuciumărilor sufletului lor scrutător după adevărul, care în întregimea sa va rămâne veșnic o enigmă neexperimentată și nedeslegată, încât sufletul omenirii va fi veșnic avizat a-și găsi liniștea indispensabilă în domeniul credinței religioase.

Ca toți adevărații învățați ai lumii, ca Pasteur, etc., Dr. Victor Babeș a fost un credincios și încă un fiu devotat al Bisericii

sale ortodoxe, ceeace în prietenia ce ne legă de atâția ani, totdeauna îi plăcea să accentueze, arătând cum Biserica urmărește ca și el acelaș scop măreț de alinare a suferințelor omenirii. El a fost pe terenul unei științe experimentale cel mai învățat, ce-a ieșit până acum din sânul poporului nostru și a deschis Românilor porțile de intrare în areopagul glorios al științei mondiale; ba în timpul din urmă a rămas *cel mai mare bacteriolog* din toată lumea.

Studentime română! Inarmează-te cu puterea minții și a voinței pentru a continua cu succes grelele scrutări și descoperiri ale adevărilor științifice, călcând pe urmele savantului Dr. Victor Babeș, dar rămânând, ca și Babeș, credincioasă Bisericii și credinței sale în Domnul, pe care îl rog să odihnească sufletul neastâmpărat după vecinice descoperiri și scrutări, în ceata celor ce au trăit—nu pentru sine nici pentru familia sa—, ci pentru *omenirea întreagă. Amin.*

Autorii de cărți creștinești și folositoare poporului, pot trimite Revistei „APOSTOLUL” câte un exemplar pentru recenzie. Orice carte bună va fi recomandată Bibliotecilor parohiale.

MAREA PROCESIUNE PENTRU CRUCEA ROȘIE DIN CAPITALA

Capitala în sărbătoare. — Corurile asociațiunilor creștine. — Câteva date asupra Sfântului Dumitru Basarab, ocrotitorul Capitalei.

Cu prilejul săptămânii de propagandă pentru societatea „Crucea Roșie” în Capitală, comitetul a organizat o mare procesiune creștină, Miercuri, sărbătoarea sf. Dumitru Basarabov, ocrotitorul cetății București.

Procesiunea s'a bucurat de-o reușită care a depășit toate așteptările, luând caracterul unei mărețe demonstrațiuni creștine-naționale.

Zeci de mii de cetățeni au alergat din toate părțile Capitalei, dând priveliștea și dovada marei renașteri creștine a poporului nostru.

Organizarea Procesiunii

Meritul acestei admirabile desfășurări a pietății românești revine Prea Sfintei Patriarhii, clerului român, ministerului instrucțiunii și primăriei Capitalei, care prin serviciul său de propagandă culturală a unit toate energiile morale și intelectuale pentru a da dovada strălucitelor însușiri de generozitate ale poporului nostru. De asemenea d-nul general Nicoleanu, prefectul poliției Capitalei, a dat îndrumări care au asigurat admirabila reușită a marei solemnități.

Desfășurarea Procesiunii

Urmând planului întocmit de autoritățile respective procesiunea a pornit dela Sfânta Patriarhie la ora 10 dimineața. În urma celor două seminare, ale căror coruri au cântat pe tot parcursul drumului, veneau preoții Capitalei în odăjdii. O parte din preoți purtau pe umeri, racla cu moaștele Sfântului Dimitrie Basarabov, ocrotitorul Bucureștilor.

În urma sicriului veneau P. S. S. Arhieriei Tit Simeodrea și Platon Ciossu, vicarul Sfintei Patriarhii. Urmău apoi, școala de cântăreți bisericești, și sutele de membri ai Asociației creștine ortodoxe „Miron Cristea”, de sub conducerea pr. ieromonah Teofil Ionescu dela Sfânta Patriarhie. Membrii asociației au cântat deasemeni tot timpul înmuri religioase sub conducerea d. Inginer Gh. Petrescu. Prin elanul lor mistic, membrii asociației făcând parte din toate clasele sociale au produs o profundă impresie asupra zecilor de mii de asistenți.

Pe o parte și pe alta a străzilor parcurse, școalele primare și secundare înșirate în ordine, alături de directorii și profesorii lor, cântau în cor la apropierea clerului.

După racla sfântului Dumitru, urmau societățile invalizilor și văduvelor de război, ale foștilor luptători și alte societăți cu caracter creștin național, în urma cărora venea o imensă mulțime.

Datorită măsurilor luate de d. general Nicoleanu și cordoanelor de jandarmi în mare ținută, procesiunea s'a desfășurat într-o liniște măreață, caracterul ei impresionant nefiind turburat prin nici un incident.

Insuflețirea poporului

S'a putut vedea, cu acest prilej, că mult criticata Capitală a României, și-a păstrat suflulul

pios din trecut și că numai astfel de prilejuri dau la iveală entuziasmul sănătos și idealist al poporului.

Străbătând cele două piețe, Bibescu și Ghica Vodă, ridicându-se până la biserica Sfântul Gheorghe Nou, metropola culturală a lui Constantin Brâncoveanu, defilând prin fața celor două mari așezăminte de binefacere strâns legată de activitatea „Crucei Roșii” în război, spitalele Brâncovenesc și Colțea desfășurându-se prin fața Universității și a statuii lui Mihai Viteazul, și îndreptându-se apoi prin calea Victoriei prin fața palatului justiției, pe calea Rahovei, până în strada 11 Iunie, ca de acolo să urce costîșa Mitropoliei, procesiunea în psalmodieri sfinte și în cântecele credincioșilor, a trezit ecourile Bucureștilor, sfânt și eroic de odinioară.

A fost o măreață sărbătoare, care va arăta țării și întregii umanități entuziasmul sufletului românesc pentru marile opere de binefacere — așa cum este opera reprezentată de „Crucea Roșie”.

Câteva învățăminte

S'au putut desprinde din marea procesiune pentru „Crucea Roșie” câteva învățăminte. Primul constituie un titlu de merit pentru preoțimea Capitalei care a isbutit să reia conducerea spirituală a Capitalei și să încălzească sufletul poporului pentru legea strămoșească părăsită în ultimile decenii. Ziarul „Universul” este mândru de a fi contribuit la această operă de educație națională și religioasă.

Al doilea învățământ, arată cât de puternic este legat sufletul poporului de tradiția bisericii noastre creștine ortodoxe și de câtă venerație se bucură moaștele binefăcătoare ale sfântului Dumitru.

Origina Sfântului Dumitru

Cu acest prilej este bine să amintim că Sfântul Dumitru nu este de origină bulgară cum s'a crezut, ci a fost păstor român din satul Basarabov sat curat românesc și astăzi în ținutul Lomului — adică în ținutul Timocului românesc, sat vechiu românesc din vremea când ținutul Vidinului era în stăpânirea domnitorilor Basarabi ai Țării Românești.

Dacă satul Basarab e denumit Basarabov — împrumutându-se acest nume sfântului, este numai din cauza bulgarilor, care și românii din Timoc le bulgarizează numele făcând din Florea Florov, din Gheorghe Gheorghief, etc.

* * *

Societatea „Crucea Roșie” poate fi mulțumită că a isbutit să proiecteze în conștiința masselor largi ale poporului nostru ideea de milă creștină și de adevărată iubire între oameni, pe care a ridicat-o în timpul războiului până la un simbol: Pacea universală prin iubirea predicată de Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

„Universul”

G. LUNGULESCU

PAȘTILE ȘI DATA LOR IN 1927

Paștile

Sărbătoarea Paștilor o au numai Evreii și Creștinii, dar fără ca ea să aibă același înțeles la unii ca și la ceilalți.

Paștile aduc aminte Evreilor de izbăvirea lor din robia Egiptului, prin Moise. Creștinii prăznesc Paștile întru amintirea izbăvirii lor din robia celui rău și a păcatului, prin moartea pe cruce și învierea Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Paștile pun înaintea Evreilor trecerea lor dela robia de oare când la libertate, la neatâr-nare și la stăpânirea pământului făgăduit. Paștile aduc aminte creștinilor, că Domnul i-a scos din stăpânirea morței și i-a făcut moștenitori ai Impărăției cerești, trecându-i din moarte la viața de veci.

Paștile Legii Vechi erau numai pentru un popor: pentru Evrei. Paștile Legii Noi sunt pentru toată lumea răscumpărată prin sângele lui Hristos.

Paștile Legii Vechii au fost preînchipuirea Paștilor Legii Noi.

Rostul Paștilor Legii Vechi a încetat atunci când a sosit plinirea vremii, locul lor luându-l Paștile nostru, care este Hristos. Paștile Evreilor au fost umbra, care a perit la ivirea Soarelui Dreptății, care nu apune. Pentru aceasta, Paștile evreiești sunt numite de către creștini: „Sărbătoarea de luptă cu Dumnezeu“ și: „nesărbătoare“, pe care o prăznesc numai Evreii, cari stăruiesc în neascultare și întâr-ziază a îmbrățișa adevărata credință.

Data Paștilor

Nu e zi fixă pentru prăznuirea Paștilor.

Potrivit poruncii, Evreii le prăznesc la Luna plină de după 21 Martie, când ziua este tot atât de lungă cât și noaptea, având, deci, câte 12 clasuri. Cu alte cuvinte: Evreii își serbează Paștile la Luna plină de după Echinocțiul de Primăvară.

Creștinii își prăznesc Paștile în Dum-nica întâia de după Luna plină următoare Echinocțiului de Primăvară, potrivit hotărârii Sinodului întâi icumenic dela Niceea, din anul 325. Cu alte cuvinte: Creștinii își ser-bează Paștile în Duminica întâia de după ziua în care este întâia Luna plină a Primă-

verii, care începe la 21 Martie. Așa că, Du-minica Paștilor noastre o arată Luna, după ce Soarele îi face cuvenitul semn, la vremea lui.

Potrivit hotărârii dela Niceea, Paștile creștinești se prăznesc în urma serbării Paștilor evreiești trebuind, însă, ca și acestea să fie la Luna plină de după Echinocțiul de Primăvară, potrivit rânduelii întru aceasta.

Data Paștilor în 1927.

În care dată se vor prăznui Paștile, în anul 1927?

— În anul 1927, Echinocțiul Primăverii va fi Luni 21 Martie. Întâia Lună plină a Primăverii, sau Luna plină de după Echi-noctiu, va fi Duminică dimineață 17 Aprilie, orele 5 și 35 de minute.

Data aceasta din urmă ne arată că, Du-minică din 24 Aprilie va fi Duminica Paștilor creștinești, sabilită potrivit hotărârii dela Niceea.

Urmează, deci, ca Evreii să-și prăznuiască Paștile, în 1927, la 17 Aprilie, iar Creștinii, la 24 Aprilie.

Potrivit rânduielii lor, Evreii își vor serba Paștile, Duminică 17 Aprilie (15 Nissan), adică exact în ziua Lunii pline de după Echinocțiu; așa cum *trebuie*.

Tot în aceeaș dată și zi vor avea Paștile atât romano-catolicii, cât și protestanții, așa cum *nu trebuie*, adică *în contra* hotărârii dela Niceea.

Noi, ortodoxii, vom avea Paștile Dum-nică 24 Aprilie. Sfântul Sinod al Sfintei noastre Biserici a și hotărât și s'a făcut cu-noscute, ca în această Duminică, iar nu în cea dela 17 Aprilie, să se prăznuiască Paștile noastre, în anul 1927.

Se vede lămurit, prin urmare, că în anul 1927 noi nu vom avea Paștile în ziua Lunei pline de după Echinocțiu, cum le vor avea romano-catolicii și protestanții, adică în aceeaș zi cu Evreii.

Noi ne vom prăznui Paștile în data cea adevărată hotărâtă la Niceea; iar ceilalți creștini vorfi în neregulă, căci nerespectând ceea ce s'a hotărât la Niceea, își vor prăznui Paștile în vremea nepotrivită: cu o săptămână înainte de termen,

Odată cu noi vor prăznui Paștile, în anul 1927, și acele Biserici Ortodoxe de Răsărit, cari încă nu s'au hotărât să aibă potrivire între datele rămase în urmă ale Pascaliei și între datele îndreptate ale Calendarului.

Le vor prăznui odată cu noi fiindcă Pascalia cu date întârziate arată Paștile, pentru anul 1927, la 11 Aprilie stil vechiu, adică exact la 24 Aprilie al Calendarului îndreptat după Calendarul ceresc. După cum în anul curent, pe 19 Aprilie stil vechiu l-au urcat cu 13 unități și au prăznuit Paștile la 2 Mai, adică cu 7 zile peste ultimul termen fixat la Niceea, tot asemenea și în anul viitor vor urca pe 11 Aprilie cu același 13 unități, dar vor prăznui Paștile la 24 Aprilie adică exact în data fixată la Niceea.

Iată încă o dovadă, că îndreptarea la care am supus noi datele Pascaliei, este cea adevărată.

Incheiere.

În vederea tuturor acestora, întrebăm: unde sunt cei cari ne-au bârfit zicând că, îndreptându-ne Calendarul, ne-am însușit Calendarul gregorian și că ne-am făcut catolici?

Unde sunt cei cari au căutat să ne turbure și să ne învrăjbească până și pe chestia îndreptării Calendarului rămas înapoi?

Este dovedit, prin urmare, că noi nu ne-am însușit vre un Calendar strein, ci am îndreptat Calendarul iulian, mai bine de cum l-au îndreptat alții, punând și Pascalia în bună înțelegere cu el, căci așa trebuia.

Dar făcând așa, de Legea noastră strămoșească nu ne-am lepădat, nici am schimbat-o ci o păstrăm neatinsă.

De ce, oare, înainte de întrunirea Sinodului întregii Biserici Ortodoxe de Răsărit, care, cine știe când se va putea ține, nu se pune la cale consimțirea, prin scrisori, a tuturor Bisericilor naționale ortodoxe, ca datele întârziate ale Pascaliei să fie la fel cu datele respective din Calendarul îndreptat recunoscut că este bun și e pus în lucrare?

E o datorie sfântă ca toate Bisericile ortodoxe să vină cu un moment mai devreme în ajutorul înfăptuirii unui adevăr, care nu poate fi tăgăduit.

A îndrepta Calendarul și a recunoaște că lucrarea este bună, dar în același timp a lăsa neîndreptate datele întârziate ale Pas-

caliei, este una din cele mai cumplite răătăcirii, de care toți cei doritori de a fi pace și liniște în Biserică, trebuie să se ferească, cu tot dinadinsul ca de o rană aducătoare de moarte și să caute a o înlătura cât mai repede cu putință.

A închide ochii înaintea adevărului învederat și a defăima hotărârea pascală dela Niceea, este a făptui o crimă bisericească și un păcat de neiertat.

Datoria tuturor înfățișătorilor Bisericii și a fiilor Ei este să vestească acel adevăr și să-l apere cu toată puterea.

Un răspuns în chestia serbării Paștilor

Dl. Gust. Bedeus a publicat în „*Telegraful Român*” dela 27 August 1926 un articol referitor la serbarea Paștilor în 1927 și la stabilirea lor.

D-sa este *în contra* hotărârii pe care a luat-o Sfântul Sinod al Sfintei noastre Biserici, ca Duminica din 24 Aprilie să fie data serbătoririi Paștilor, în anul 1927, *preferind* Duminica din 17 Aprilie, acel an, în care „celelalte bisericii creștine” își vor serba Paștile.

Sper că îi va face plăcere să citească și opiniunea unui ortodox, în chestiunea aceasta.

Sfântul întâiul Sinod icumenic dela Niceea, din anul 325, a hotărât ca paștile să se prăznuiască în Duminica întâia de după prima Lună plină următoare Echinocțiului de Primăvară.

De aici rezultă că, Paștile creștinești se prăznuiesc în urma serbării Paștilor evreești presupunând că acestea cad la Luna plină de după Echinocțiu, potrivit rânduelii întru aceasta.

În anul 1927, Luna plină de după Echinocțiu, sau întâia Lună plină a Primăverii, va fi Duminică dimineața (orele 5 și 35 minute) 17 Aprilie, când Evreii își vor prăznui Paștile.

Duminica imediat următoare acesteia va fi cea dela 24 Aprilie. *Aceasta va fi adevărata Duminică a Paștilor creștinești, stabilită în conformitate cu hotărârea dela Niceea.*

Sinodul nostru a și hotărât ca în această Duminică să se sărbătorească Paștile noastre, în anul 1927.

Dl. Bedeus putea să renunțe, prin urmare, la afirmarea ce face, că Sinodul nostru a

procedat greșit, amânând Paștile la 24 Aprilie, spre a le feri de coincidența cu Paștile evrești.

Nu Sinodul nostru a procedat greșit, ci greșit vor proceda romano-catolicii și protestanții, cari, la anul, își vor serba Paștile cu o săptămână înainte de termenul fixat la Niceea.

Sfântul Sinod a binevoit să-mi dea împunerea ca să-i prezint un proiect de transpunerea Pascaliei în cadrele Calendarului Iulian îndreptat de noi în anul 1924, cece am și făcut.

Dl. Bedeus zice că, eu n'am propus un *principiu*, care trebuie să rămână, ci un *expedient*, care trebuie să cadă, deoarece coincidența cu Paștile evrești este privită în așa fel în cât, Paștile creștinești trebuiesc amânate, uneori, din cauza ei, iar alte ori, nu.

D-sa, cu toate acestea, nu-l distruge desăvârșit, fiindcă adaugă: „dar abia se va putea aceasta”.

È mai preferabil, de sigur, un „expedient” care nu înlătură data Paștilor din rama făcută la Niceea, decât *neorânduiala* prăznuirii Paștilor înainte de termen, cum vor face, la anul, romano-catolicii și protestanții.

Dar eu nu m'am oprit la acel așa zis „expedient”, după cum nu m'am oprit nici la *modalitatea* de a urca, fără excepție, cu câte 13 unități, datele Pascaliei, spre a le avea deopotrivă cu datele respective ale Calendarului de curând îndreptat, ci am trecut mai departe.

Din lucrările mele — „*Pascaliala*” și „*Așezarea Pascaliei în Calendarul îndreptat*”, apărute în limba română și franceză — se vede foarte lămurit, că eu susțin *stricta*, observare a hotărârii dela Niceea.

S'ar putea face în altfel, când luna intercalară sau alte meșteșugiri n'ar permite ca Paștile evrești să se prăznuiască exact la Luna plină de după Echinopțiu?

Intr'un asemenea caz, bine ar fi să lăsăm hotărârea dela Niceea la voia întâmplării și în bătaia vântului, pentru ca să ne dedăm la ferirea Paștilor noastre de coincidența cu cele evrești și la amânarea lor în date nu numai nepotrivite, dar și întâmplătoare?

Repet, însă, și aici cece am zis în lu-

crarea mea „*Pascaliala*”: stă în puterea Sfântului Sinod să hotărască așa cum va crede că e mai bine pentru exacta transpunere a Pascaliei în cadrele Calendarului nostru, pe care, din chiar senin, Dl. Bedeus îl consideră identic cu cel gregorian”.

È de mirare că, în loc de o încheiere corespunzătoare cu cele susținute, d-l Bedeus renunță, dintr'o dată, la hotărârea Pascală dela Niceea și nu mai vrea ca Paștile creștinești să fie prăznuite între 22 Martie și 25 Aprilie, ci recomandă, cu multă căldură și sânguință, *stabilirea unei zile* pentru serbarea Paștilor, în felul ca acea zi, sau să oscileze în cadrul numai al unei săptămâni, între 3 și 9 Aprilie, sau să fie în dată fixă cum ar fi 7 Aprilie, potrivit calendarului născocit de D-sa, în care acel 7 Aprilie cade totdeauna în zi de Duminică.

Fiind vorba de dărâmarea unei hotărâri a unui Sinod icumenic, Domniei-Sale îi trebuiesc argumente. Acestea lipsindu-i, se aruncă în noianul coniecturilor, agățându-se când de Pesachimuri, pe cari le prețuiește mai mult de cât Legea Veche, când de texte din Testamentul Nou, pe cari le silește să încuvinteze că, una ar fi pascha evreiască „*egipteană*”, pe care ar fi serbat-o Mântuitorul înainte de a fi supus pătimilor și morții, și alta ar fi pasha „*de primăvară*” dela 15 Nissan, după care Domnul a înviat și anume Duminica 16 Nissan al anului 33, dar pe care, îndreptători solizi ai greșelii lui Dionisie Exiguul, în calcularea începutului erei creștine, îl înlocuiesc cu anul 30, care trage cu burerele peste socoteala de mai sus.

Èste de așteptat ca *recomandarea* făcută să nu fie luată în seamă, dat fiind respectul pe care bunii și adevărații creștini trebuie să-l aibă către mărețea hotărâre dela Niceea, a întregii Biserici Creștine, ca data sărbătorii Paștilor s'o fixeze ceriul, iar nu omul.

Farmecul hotărârii, ca data Paștilor să fie arătată de Lună, la un semn făcut de Soare, nu trebuie atins.

Ar fi o pângărire.

de Dr. C. CHIRICESCU,
Profesor Universitar.

ACTIVITATEA CULTURALA A PROTOPOPIATULUI DÂMBOVIȚA CIRC. I-a

Inalt Prea Sfințite Stăpâne,

Cu adâncă smerenie supun la cunoștința Inalt Prea Sfinției Voastre, că *sub auspiciile asociației preoților dâmbovițeni, anul curent, în fiecare Duminică din cursul lunilor August și Septembrie, s'a ținut câte o conferință* cu caracter mai mult religios în sala ateneului popular din Pucioasa, unde pe lângă autoritățile administrative și fruntași ai vieții culturale din județ, precum și un număr bun de preoți, a luat parte și un numeros public, fiind și în plin sezon al băilor de pucioasă.

Seria conferințelor a fost deschisă în Duminica de 1 August, de prea cucernicul misionar al acestei Eparhii, părintele Grigore Pișculescu, cu subiectul: «Creștinismul în fața vremurilor de azi», afirmând că, creștinismul este o convingere hotărâtă și entusiastă, care bazată pe învierea Mântuitorului și a morților își propune, ca prin administrarea Sfintelor Taine să agonisească credincioșilor fericirea vieții viitoare. Desvoltând această temă, arată greutatea ce a întâmpinat-o Mântuitorul cu judecata lumii de atunci, care vedea și judeca numai după cele pământești, dând ca exemplu convorbirea lui Nicodim noaptea cu Mântuitorul, când îi vorbea de nașterea cea de a doua și el îl întreba foarte nedumerit: «Cum poate cineva să se mai nască a doua oară», neînțelegând renașterea morală de care vorbea Mântuitorului.

De asemenea și convorbirea cu Samarianca, când Mântuitorul îi vorbește de apa cea vie, iar ea judecând tot după cele pământești, îi cerea apa de băut ca să nu mai înseteze niciodată și să se mai oste-nească să vie mereu la puț.

Arată cum a luat contact creștinismul cu Europa, cu predica Sf. Apostol Pavel în fața Areopagului pentru «Dumnezeul cel necunoscut», punând apoi față în față ideile creștine cari își făceau, și și-au făcut loc în lume, cu mentalitatea greșită din zilele noastre, cari cu pași repezi mergem spre pierzanie. Au dispărut și dispar moravurile bune, până și cuvântul bătrân nu-l mai în-tâlnești azi, căci înainte când pronunțai

acest cuvânt de bătrân, de senil..., te gând-deai numai de cât la curățenia și austeritate moravurilor cari împodobeau pe acest bătrân. Apoi despre lux, etc. Termină îndemnând lumea să se întoarcă și să înțeleagă în adevărata lor valoare ideile creștine.

A doua conferință a fost ținută de prea cucernicul părinte academician dr. Niculae Popescu, despre «*Cultura veche românească și Biserica ortodoxă*», arătând că Biserica a fost strâns legată de viața neamului. Ea a păstrat unitatea limbei prin viu grai, iar mai pe urmă prin manuscrise și tipărituri și de aceia spre deosebire de alte popoare, chiar francezi, căci cei dela Sud nu se înțeleg cu cei dela Nord, la noi Românii fie din Maramureș, fie din Basarabia sau vechiul regat se înțeleg unii cu alții.

S'a mai păstrat această unitate prin arhitectură, sculptură, pictură, etc., singurele lucruri cari vorbesc de trecutul neamului românesc și singurele pe cari le-am păstrat din acest trecut și pe cure le putem arăta cu fală streinilor, cari vin să ne cunoască mai de aproape.

Chiar și politica Voivozilor și demnitarilor noștri se mărginea în apărarea crucei și a creștinismului, probă evidentă este scrisoarea Voivodului Mihai Viteazul, descoperită de curând la Veneția, în care mărturisește acestea. De asemenea și poezia populară s'a desvoltat tot prin Biserică, dând câteva exemple.

A accentuat că și bălciurile cari se țin anual, își au obârșia în hramurile bisericilor din diferitele localități unde se țin ele, dând exemple ca bălciul dela Râmnicul-Vâlcea dela 8 Septembrie, etc.

În încheiere a arătat că unii scriitori au început să se depărteze de această limbă a Bisericii, dar cei din timpul de față dându-și seama de importanța ce a avut-o Biserica în desvoltarea culturală a poporului nostru, s'au reîntors la vechea limbă din tiparnițele vechi, dând ca exemplu pe Sadoveanu și G. Galaction, conferențiarul ales de rândul trecut.

A treia conferință a fost ținută de D-l Pamfil Șeicaru, cu subiectul «*Presa și ideea națională*», arătând cu multă durere, că din

cauza scumpetei și cheltuelilor enorme, cu greu se poate ține o presă cinstită și desinteresată, fiind nevoită de multe ori a primi bani străini pentru a păstra tăcerea asupra lucrurilor cari nu le convin celor interesați. A accentuat cum unele bănci își trimit spre publicare bilanțul anual, plătind pentru această publicare zeci de mii de lei, cu condițiunea ca nici să le lauzi, dar nici să le vorbești de rău, chiar dacă au făcut afaceri veroase, impunându-ți prin aceste considerabile sume tăcerea, deși în sufletul tău clocotește alte sentimente. A făcut apel apoi ca presa cinstită să fie încurajată și ajutată de publicul care are sentimente naționale și este conștient de menirea neamului său.

A patra conferință a fost ținută de dl. profesor universitar Nae Ionescu, cu subiectul despre «*Minuni*» dovedind cu multe exemple că, minunile sunt posibile, căci peste datele pe cari ni le dă știința, rămâne un câmp destul de larg, în care minunea poate să-și găsească loc.

Omul nu are niciodată puterea să prindă viața reală, care e în continuă mișcare, ci dă numai scheme ale vieții. Știința își formulează legile după datele pe care la un moment le are la îndemână, vin însă alte cunoștințe și date ale științei și atunci implicit legile se modifică, totul fiind într-o relativitate încontinuu. Dă exemplu cu lebăda, de care cuvânt e strâns legat cuvântul «de albă», căci era cunoscută numai lebăda albă. Se descoperă însă în Australia lebăda neagră și atunci întreagă această idee se clatină, dispăre, căci nu mai poți spune că lebăda este numai albă. Văzând toate acestea singurele adevăruri imutabile rămân tot adevărurile transcendente.

Greu i-a fost onoratului conferențiar, ca

toate aceste idei psihologice să le facă a fi înțelese de un public, care nu era exersat cu știința, totuși a reușit destul de bine ca să facă a fi înțeles.

A cincea conferință de închidere a acestor conferințe a fost ținută tot de prea cucernicul părinte misionar Grigore Pișculescu vorbind despre «*O călătorie la locurile sfinte*». Cu talentul de vorbitor cu care Dumnezeu l-a înzestrat, te atrage cu povestirea, că pare, că și tu ascultător, ai fi călătorit și ai fi văzut locurile sfinte și îți inspiră multă evlavie când spune: Cum să nu te desbraci de cele lumești, cum să nu te simți tu pelerin umilit când ai privilegiul să mergi pe aceleași drumuri pe unde a propovăduit Mântuitorul și să te odihnești pe aceeași bancă de piatră ca cea de la Capernaum, pe care a stat Mântuitorul cu ucenicii lui.

Ceasuri întregi de ar fi vorbit și publicul nu s'ar mai fi săturat.

Aceste conferințe, au fost pentru preoți și o reîmprospătare și căpătare de cunoștințe, precum și un mijloc de unire și strângere a rândurilor.

Avem speranța că în anul viitor se vor ține conferințe și mai multe și mai bine organizate; iar faptul că au fost ținute sub auspiciile asociației preoțești, luând parte toate autoritățile, precum și personalitățile marcante din acest județ, ne-au înălțat și și pe noi în fața lumii, făcându-se dovadă că preoțimea trece printr-o eră nouă de dezvoltare și de cunoaștere a datoriei, pe care vremurile de azi le impun, având ca busolă conducătoare sfaturile date de Înaltul lor Păstor în deviza: *spre mai bine*.

Sunt al Înalt prea Stînții Voastre, prea plecat și supus servitor.

Protopop, DEM. N. POPESCU

DONAȚIUNI

PENTRU REPARAREA BISERICII „CIȘMEAUA-MAVRĂGHENI“

Până în prezent persoanele de mai jos au donat următoarele sume:

P. S. Episcop Vartolomeu Stănescu 5000; Eliza Tancred Constantinescu 55350; Dumitru Izbășescu 14000; Grigore Enache 11740; Dr. Dumitru Stănescu, profesor 10645; Inginer Petre Lucaci 10000; Banca Națională 10000; Gheorghiță Con-

stantinescu 8850; Elena Col. Ciovică 8000; Mucenica și Tănase Guțulescu 6925; Petre Adrian 6000; Danciu Velciu 6100; Petre-Petrescu-Popa-Savu 5260; Doctor Andrei Antoniu 5000; Principele Basarab Brâncoveanu 5000; Andrei Daf-

nescu 5000; Inginer C. Osiceanu 5000; Șteian Rădulescu 4260; Ion Voiculescu-librar 4170; Nae Temelie 4550; Constantin Nicolaescu 4000; Bratu Drăgușin 1000; Nicolae Vișan 2170; Lt. Gh. Dumitrescu 1900; Gh. Ganea 1000; Ștefan Iliescu 1700; Crăciun Ionescu 680; Gheorghe Ciocan 1812; Ministerul Sănătății 2000; Spiridon Volănescu 2140; Petre Petrescu-Împăcării 610; Alexandru Mihăescu 650; I. G. Lebădă 1450; D. Dumitrescu 1100; Tudor Otopceanu 830; Vladimir Beșlegeanu 1171; Ion Beșlegeanu 2220; Ion Hânsca 280; C-tin Oprescu 1800; Smara Gherghiu 3344; C-tin Georgescu 200; D. M. Ionescu 2000; Căp. Alex. Ionescu 1700; Nae Cruce 2306; Mihail Ionescu 1460; Vasile Ionescu 2700; Ioan Popescu 2550; Alex. Șuga 1150; Toma Georgescu 1100; Victor Hențescu 1200; General C. Burghel 500; Marioara Luca 920; Andrei Filorian 1800; Ana Petcu 1377; C-tin Atanasescu 1600; Marin Teodorescu 3020; Stan Paraschiv 940; Ion Maican 2870; I. Manoilescu 412; I. Chelbașu 1540; Mihail Paleacu 1000; I. Ionescu-Tiseanu 1000; Simionescu, șef-comisar 1335; Ana Buruiiană 410; Paul Meisner, arhitect 3000; Cezar Rășcanu 1330; Ana Iosef-Horn 1180; Dumitru Necula 2900; C-tin Antoniu 2300; N. Băilescu 1060; Radu Georgescu 300; Vasile Oniga 1964; Ion Istrate 2000; Maria N. Ghițescu 2500; C. Stințescu 1700;

Nae D-trescu 1070; Ioana Dragomir pl. major 340; Vasile Popescu 290; General C. Răzvan 500; I. Alexandrescu 3000; C. Pavelescu 1405; Cezar Goga 680; Nicolae Andrei 2450; G. Băjenaru 1000; Alex. Popescu-Basarab 2345; Vintilă Manu 3000; Ana Poteraș 1270; I. Proca 500; Neguța Herza 3415; Mișu Petrescu 1200; I. Schneider 500; I. Marinescu 1940; Ș. Ciropoș 1000; I. Georgescu 1170; Titi Dumitriu 1200; I. Rădulescu 1000; Elena Hârjeu 3500; Maior Conrad Ciupagea 500; Horia Lazăr 1000; Ioan I. Filipescu 1000; Petre Gramescu 1585; Spiru Ghionis 230; Jean Pădineanu 2856; Elie Niculescu avocat 1700; Leonard Martinis 3400; D-ra Alex. Fălcoianu 3000; I. Pop. Popescu 2820; Nicolae Bunea 800; Vasile Duță 955; Sotir Toma 2430; Gh. Bărbulescu 2540; Costică Rădulescu 2320; Ion Mirea 2000; Ion Moldor 3000; Nicolae Andreescu 1445; Gogu Niculescu 2200; Petre Alexandrescu 12600; C. Niculescu inginer 500; Soc. Funcționarilor Publici 1000; Costică Popovici 3340; G. Iacobescu avocat 2000; D-na Ecaterina Tudose 2280; D-na Ana Petcu 380; D-nul C. Hiotu 500; Dobre Vasilescu 1050; Maria S. Teodorescu 2500; Spirea Polizu 400; Pavel Pența 980; Ion Ionescu 1410; Lucia Giripescu 2140; Maior D. Bucur 10000. Total general 387.567

Pr. TR. LEONTESCU

Ș T I R I

FAPTELE A DOI BUNI CREȘTINI

Din parohia Grădiștea, jud. Vlașca, ne vin vești frumoase: bunul și evlaviosul creștin Constantin T. Vlăsceanu din Cătunul Grecii de Sus, a procurat cu spesele sale un mare și frumos prapor, cu chenar și ciucuri auriți pentru biserica filială Grecii de Sus, în valoare de lei 3.800.

Fapta tatălui a urmat-o și fiul său Grigore C. Vlăsceanu care a cumpărat tot cu spesele sale un chivot cu două turle de metal argintat, pentru biserica parohială Măxineni-Grădiștea, în valoare de lei 1.800.

Pentru frumoasele lor fapte, Noi le aducem mulțumiri publice, îi dăm ca pildă de urmat tuturor creștinilor drept-măritori, și rugăm

pe bunul Dumnezeu să le primească darurile și să reverse asupra lor și a familiilor lor, Harul Său.

Daruri. Cu ocazia investiturii patriarhului nostru MIRON, Asilul «Elena Doamna» l-a felicitat prin următoarele patru orfane, conduse de d-na directoare d-r. Proca:

1. Poenaru Domnica din St. Gheorghe, jud. Trei Scaune-Transilvania.
2. Ambrosie Pelaghia din Bălți-Basarabia.
3. Mihăescu Hariclia din Câmpulung-Muntenia.
4. Nițu Maria din Străoanele-de-jos jud. Putna-Moldova.

Înaltpreaștinția Sa, mulțumindu-le, le-a trimis la fiecare drept amintire câte o Carte de rugăciuni din cele redactate de I. P. Sf.

Sa, câte-o Iconiță a Maicii Domnului, făcută de «Institutul Biblic», pusă în rame și câte un carnet de depunere cu câte 1000 lei, pe cari se le ridice dela banca «Albina» când vor fi mari.

Anunțăm pe toți preoții eparhiei noastre că am trimis fiecărei protopopii Calendare suficiente pentru toate parohiile. Se vor adresa deci toți P. C. Protopopi.

Costul unui caledar este de 4 lei, tipărit frumos pe hârtie bună, cu însemnările evangheliilor de peste an, voscresnelor și glasurile de rând, și în cadrul unui chenar bizantin chipurile celor 4 mitropoliți ai țării cu I. P. S. Patriarh în mijloc.

Liturgie nouă a compus directorul coser-vatorului de muzică V. Drăgoi din Timi-șoara cuprinzând toate cântările dela lit. Sf. Ioan gură de aur. A apărut la „Cartea românească din Timișoara”. Prețul nu se in-dică. Voluminoasa lucrare de 75 pag. în quart mare este dedicată „Înalt preasfinției Sale Dr. Miron E. Cristea, primul patriarh al tuturor Românilor”.

Icoanele — Maica Domnului și Domnului Hristos — lucrate pentru institutul Biblic de un renumit pictor al nostru, adânc cu-noscător al picturii bizantine, și imprimate, în condițiuni tehnice superioare, la Mün-chen, au sosit în țară și se află de vânzare la Institutul Biblic, Palatul Sfântului Sinod, cu următoarele prețuri:

*mari.....62/47 c. m. lei 50 bucata
mijlocii 42/25 c. m. „ 30 „
mici, for. c. poștală „ 5 „*

Icoanele se vând numai contra cost.

Dela 25 exemplare, se face rabat de 20%.

D-l Dimitrie Minculescu, proprietar Cep-tura-Prahova, a dăruit pentru repararea Bi-sericii „Adormirea” din Rotari suma de 5000 lei, pentru care faptă i-se aduce mulțumiri.

Paroh, Pr ION GAFTON

Cu prilejul inaugurării Facultății de teologie de la Chișinău I. P. S. Patriarh a primit următoarele telegrame:

Ajutați și de Înalta binecuvântare dela 1923 a Sf. Sinod, că în orașul de reședință a Mitropoliei basarabene este necesar a se înființa un așezământ superior de cultură teologică, azi sărbătorim inaugurarea lui ca facultate de teologie intrată în cadrul Universității dela Iași; deci Biserica noastră își aprinde acum încă un far luminos, care va împrăști pe lângă raze bogate de lumină teologică și calde raze de simțăminte naționale pentru fiii acestei țări și pentru frații vecini. Adânc mulțumind bunului Dumnezeu pentru ne-măsurata sa milă, cu care ocrotește neamul și Biserica noastră adresăm Sf. Sinod și prea feri-citului patriarh MIRON, recunoștința noastră și a tuturor colaboratorilor de aici, profesori și studenți, și cu iubire strigăm: trăiască prea feri-citul patriarh MIRON, al sfintei noastre Biserici române.

(ss) † GURIE
Arhiepiscopul Basarabiei

(ss) Pr. I. MIHĂLCESCU
Decanul Facultății de Teologie

* * *

Studenții teologi din Kișinău întrunindu-se azi la o agapă frățească trimit marelui lor conducător spiritual mulțumirile lor fiieste.

(ss) MIHAILOVICI
Delegatul Studențimii

Preoții: I. Eftimie dela Stănești, Mușcel, Preda Dobrescu dela Drăcșănei, Teleor-man, I. Berca dela Calomfirești, Teleorman și diac. Anastase Vișoianu dela M-reă Nă-măești, Mușcel, sunt invitați ași ridica di-plomele de absolvire dela Seminariul din Curtea de Argeș.

Invitațiune

Joi 25 Noembrie ora 10 a. m. se face inaugurarea Căminului preoțesc și Școalei de cântăreți Patriarhul MIRON, clădită anul acesta la Pa-triarhie.

P. C. Protopopi și preoți sunt invi-tați să ia parte la această solemnitate. Cântăreții din București de aseme-nea sunt rugați să nu lipsească.